

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

09.12.2015 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Труд

✓ Владимир Каролев: Бюджетът за 2016 година е реалистичен

Трудно е да оцелееш с 400 лева на месец . Ако живееш в София е невъзможно, посочи икономистът Владимир Каролев пред БНТ.

Икономиката трябва да помогне на хората и политиците да разпределят ограничените ресурси. Трябва да се обсъжда дали бюджетът дали е реалистичен. Според мен той е такъв. Трябва да се види дали в разходната част парите се разпределят правилно. Специално в културата трябва да се инвестират в повече зали.

Стана ясно, че България трябва да достигне другите страни по възраст за пенсиониране, посочи Каролев. Очаквах повече реформи в този бюджет, но като цяло той е изпълним. Тази година е по-добра от колкото прогнозите, заяви той.

Няма нужда да чакаме до 2017 година за реформа в МВР. Един бюджет може да се промени и след като е приет. Пари трябва да дойдат повече в хората, които са на улицата, основно за оборудване, а след това паралелно за заплати, обясни Каролев.

Стимулите и институциите са това, което движат хората.

Не беше достатъчно говоренето за бюджета. Трябваше да има ясна концепция на правителството, както би трябвало. Хората нямат да бъдат доволни, защото те очакват да им се увеличат пенсията, Това не се случва или се случва в много ограничени проценти. Това са възможностите, посочи Христина Вучева бивш финансов министър.

Добавките за ниските пенсии по Коледа вероятно ще донесе доволство. Недоволни ще бъдат хората от музеите, галериите, театрите. Не бива да се допускат заплати от 400 лева в библиотеките, оркестрите. В Софийския симфоничен оркестър заплатите са ниски, направо тъжни. Никой не се опита от генералната промяна да промени нещо в областта на отбраната, заяви Вучева. Те продължиха това, което е било до 90-та година, обясни Вучева.

Това е огромен недостатък. Надеждите бяха, че с този бюджет ще настъпи някаква промяна, но за съжаление тя не стана. Бюджетът не е работа само на министъра на финансите, той е работа на Министерския съвет. Единственият съвет който само Министерски съвет има право да внася е Законът за бюджета, каза Вучева.

✓ Застраховките вече ще могат да се сключват и по електронен път

Застраховките да могат да се сключват и по електронен път, реши парламентарната икономическа комисия, съобщи БНР. Вероятно още тази седмица промените в Кодекса за застраховането ще бъдат гласувани и в пленарната зала.

От догодина застраховките ще се сключват не само по електронен път, но и без да е необходимо наличието на електронен подпис, но стикерът, който удостоверява задължителната застраховка "Гражданска отговорност" за автомобилите остава с намерението от 2017 година евентуално и той да отпадне.

Дотогава стикерът и полицата при онлайн застраховането ще се изпращат с куриер. Едновременно с това депутатите запазиха и възможността потребителите да избират дали да застраховат чрез брокер, дали да застраховат онлайн или на място в офиса на застраховател. По данни на застрахователите, около 15 % от автомобилите у нас нямат гражданска отговорност. Още една поправка в застрахователния кодекс въвежда наказание от 400 лева за физическите лица при липсата на "Гражданска отговорност".

✓ Синдиците на КТБ продават банка „Виктория“

Синдиците на КТБ са получили разрешение да започнат процедура по продажба на 100% от капитала на банка „Виктория“. Това е решил в понеделник УС на Фонда за гарантиране на влоговете в банките, става ясно от сайта му.

Планира се да има продажба и на всички вземания на КТБ от „Виктория“. Данните на БНБ към септември сочат, че „Виктория“ има кредити и аванси за над 179,8 млн. лв. Депозитите в кредитната институция са за 127,5 млн. лв. Към септември обаче „Виктория“ е на загуба от 7,4 млн. лв. Кредитната институция продължи работа, след като през миналата година беше поставена под специален надзор заедно с КТБ.

✓ Цените на петрола стигнаха най-ниските нива от 2009 г. насам

Цената на петрола падна до най-ниското си ниво от 2009 г. насам, като световното производство продължава да надвишава търсенето, предаде Би Би Си, цитиран от "Дневник".

Цената на суровия петрол West Texas спадна до 37.65 долара за барел, което представлява спад от 5.8%, а Brent Crude падна с 5.3% до 40.73 долара за барел.

Спадът идва, след като ОПЕК - групата от най-големите производители на петрол - отказа да намали производството.

Организацията, чието производство покрива около 30% от търсенето на петрол в света, проведе редовната си среща във Виена миналата седмица, за да обсъди производството.

Групата е изправена пред нарастваща конкуренция от нови източници, включително и в САЩ, където в последните години се развиват алтернативни техники за добив на до момента трудно достъпни петролни резерви.

"Решението от страна на членовете на ОПЕК да запазят производството на петрол на рекордно високи нива се отрази на цената на петрола", коментира Санджев Шах, главен инвестиционен директор на Sun Global Investments.

Традиционно групата използва производството на петрол за регулиране на цените, но обяви миналия петък, че ще продължи да изпомпва около 31.5 милиона барела петрол на ден, което е над целевото производство от 30 милиона барел на групата.

През 2014 г. Саудитска Арабия накара ОПЕК да се откаже от квотите за производство, за да защити своя пазарен дял.

✓ Спира намалението на лихвите по кредитите

Намалението на лихвените проценти по кредитите приближава своя лимит, прогнозира подуправителят на БНБ Калин Христов вчера. Част от натиска за поевтиняване на кредитите се дължи на продължаващото понижаване на лихвите по депозитите, обясни Христов пред инвестор.бг. Той обаче не се ангажира с прогноза кога точно ще се обърне тенденцията при кредитирането.

Подуправителят на БНБ предупреди, че ниската цена на кредитирането не би трябвало да доведе до облекчаване на условията, при които банките отпускат заеми.

„Това, че общата среда потиска лихвите надолу, не трябва автоматично да увеличава отпускането на кредити на фирми, които са по-рискови, тъй като това създава основа за проблеми в бъдеще, когато лихвените проценти започнат да нарастват“, коментира той.

Според него при депозитите лихвите ще продължат да се понижават като резултат от политиката на количествени улеснения на Европейската централна банка (ЕЦБ) и продължаващата нагласа на домакинствата да спестяват. Според Христов обаче едва ли ще станем свидетели на отрицателни лихви по депозитите на домакинствата. Той даде за пример държави от Европа като Дания и Швейцария, където има отрицателни лихвени проценти на централната банка, но по сметките на домакинствата те са положителни.

Подуправителят на БНБ обясни още, че въвеждането от 2016 г. на отрицателна лихва от -0,3% върху свръхрезервите на банките не би трябвало да окаже въздействие върху цената на кредитите и депозитите. Депозитите в банковата система в момента са над 63 млрд. лв., а свръхрезервите на банките около 7,5 млрд. лв. Христов посочи още, че решението за въвеждане на отрицателна лихва върху свръхрезервите на банките в БНБ се налага, защото България трябва автоматично да въведе паричната политика на ЕЦБ.

Той прогнозира още, че през 2016 г. инфлацията в еврозоната, а също и у нас може да се ускори, ако Федералният резерв вземе решение за повишаване на лихвените проценти.

✓ Росен Плевнелиев: Успехите на България в иновациите тепърва ще се увеличават

Държавата трябва да осигури благоприятна среда за развитието на иновациите и за развитие на потенциала на българската икономика. Това заяви президентът Росен Плевнелиев, който участва в 11-ото издание на Националния иновационен форум "Развитие на иновационната среда за устойчив икономически растеж в България", цитиран от правителствената пресслужба.

Държавният глава заяви, че успехите на България в иновациите тепърва ще се увеличават, но само ако работим заедно, посветено и отговаряме на очакваното ниво на образование и качество. В тази сфера няма място за застой, защото светът се движи на бърза скорост, а огромната динамиката изисква от фирмите, обществата и институциите да работят непрестанно за развитие и разкритие на иновационния потенциал на всяка държава. България има много сериозни възможности в тази сфера, посочи президентът.

Държавата остава големият длъжник по отношение на образованието, заяви Росен Плевнелиев. Същевременно президентът окуражи бизнеса да бъде по-амбициозен по пътя към икономиката, базирана на знанието и открие възможностите за финансиране с европейски средства. „България е първата държава от ЕС със собствена програма за образование и иновации. Около 600 млн. евро са предвидени за образование и иновации, а 1.4 млрд. евро са на разположение на бизнеса по ОП „Иновации и конкурентоспособност“, посочи президентът. Държавният глава призова темпото на усвояването на средствата от ЕС да се запази и през 2016 г., както и да се изработи стабилна правна рамка, която да гарантира предвидима среда за бизнеса.

Четири главни условия за успешно икономическо развитие на България откри президентът Плевнелиев пред бизнеса. На първо място държавният глава постави адаптивното и иновативно образование. „Без подкрепа на иновациите и на изследователските екосистеми, няма да имаме успех“, подчерта президентът и посочи за пример успешното развитие на секторите на информационните и комуникационните технологии, както и на аутсорсинг индустрията. „Налице обаче е дефицит на кадри, който е породен от пропуски в образованието. Ако искаме за 5 години да създадем нови 45 хиляди работни места, трябва да поставим на фокус инженерното образование и да дадем повече пари за тези университети, които ще развиват обучението в стратегически за българската икономика индустрии“, категоричен беше Росен Плевнелиев. Президентът призова държавата да подкрепи реформата на образователната система, която да отговори на

нуждите на реалната икономика и да подпомогне създаването на добре платени работни места в индустрии на бъдещето.

Силните и ефективни институции са второто ключово условие за успешно икономическо развитие според президента Росен Плевнелиев. „Не можем да просперираме, ако не засилим институционалния капацитет на държавата. Най-доброто средство за това е бързото въвеждане на електронното правителство. То трябва да се случи спешно и веднага“, подчерта държавният глава.

На трето място президентът отново посочи необходимостта от ясни приоритети, за които да бъде осигурено и държавно финансиране. За фокус върху качеството, а не върху количеството, се обяви още Росен Плевнелиев.

Президентът подчерта необходимостта от бъдеща подкрепа за иновации, но откри и успехите, постигнати вече от България в информационните и комуникационни технологии (ИКТ), аутсорсинг индустрията и автомобилния сектор. Държавният глава посочи, че благодарение на усилената работа, желание и добро планиране до 2020 г. страната ни е засилила ролята си на водещ регионален иновационен център в ИКТ. „Разработваме първия по размер и обхват научен и иновационен технологичен парк в Югоизточна Европа - София Тех Парк“, допълни Росен Плевнелиев.

Президентът подчерта успеха и бързото развитие на информационните и комуникационните технологии у нас – сектор, който осигурява към днешна дата 10 процента от износа на страната ни и е разкрил 17 000 работни места с тенденция те постоянно да се увеличават. Росен Плевнелиев посочи като фактори за регионалното лидерство на България в ИКТ сектора висококвалифицирания труд, доброто местонахождение на страната ни, специалистите в целия цикъл на софтуерното развитие, доброто владение на чужди езици от експертите и отлично съотношение качество-цена на труда.

Държавният глава откри и потенциала на страната ни като атрактивна аутсорсинг дестинация, което дава допълнителен тласък на българската икономика. „Иновативните компании са тези, които не просто следват, а определят тенденциите, гледат напред и виждат това, което за много други изглежда невъзможно“, коментира още президентът Росен Плевнелиев. „Бъдещето не е в тръбите за газ, а в иновациите, в таланта на една нация и в стратегическото мислене. Просперитетът не се подарява, той се изработва“, каза още президентът.

По време на форума държавният глава връчи наградите на отличените предприятия в Националния конкурс за иновативно предприятие на годината.

✓ Малко над 733 лева е средният осигурителен доход в страната

Данните са за месец октомври, уточняват от НСИ

Размерът на средния осигурителен доход за страната за месец октомври 2015 г. е 733,36 лв., съобщиха от НОИ.

Средномесечният осигурителен доход за страната за периода от 01 ноември 2014 г. до 31 октомври 2015 г. е 718,23 лв.

Определеният средномесечен осигурителен доход за страната за посочения период служи при изчисляване размерите на новоотпуснатите пенсии през месец ноември 2015 г., съгласно чл. 70, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване.

Вестник 24 часа

✓ Калин Христов: Очаквам търсенето на банкноти да расте

„Отрицателните лихви, или по принцип все по-ниските лихвени проценти върху депозитите, водят до това, че алтернативната цена за държането на банкноти е по-ниска. Резултатът от това е, че фирмите и домакинствата търсят и задържат все повече банкноти“.

Това заявява подуправителят на БНБ Калин Христов в интервю за Инвестор бг. Според него, очакването за развитието на лихвените проценти в еврозоната и България ще води до по-силно търсене на банкноти. Действието на този фактор ще води до растеж на международните резерви на БНБ. Христов смята, че вторият фактор е размерът на депозита на правителството в БНБ, като посочи, че начинът, по който то си е структурирало емисионната политика за догодина, предполага допълнително увеличение на фискалния резерв в баланса на БНБ. Подуправителят отбеляза, че третият фактор, който ще работи в обратна посока, т.е. за вероятно намаление на резервите, ще бъде решението на банките как да реалокират свръхрезервите си, при условие, че имат намерения да направят това. „Предвид слабото търсене на кредити и факта, че всички инструменти на европейския паричен пазар със срок до 1 година са с отрицателна доходност, не виждам големи възможности банките бързо да реалокират тези свръхрезерви от баланса на БНБ без това да води до поемането на значителен кредитен, лихвен или валутен риск. Не очаквам да има бърз и значителен ефект към намаление на резервите от това решение“, категоричен бе Христов.

Според него, в средата на декември може да се очаква Фед да вземе решение за увеличение на целевия лихвен процент по федералните фондове, което ще постави начало на възходящ лихвен цикъл в САЩ. Този процес на увеличение на доларовите лихвени проценти ще оказва значително влияние на всички правителства, фирми и домакинства, които имат задължения, деноминирани в долари. "Българската икономика до голяма степен е изолирана от директния ефект поради това, че няма значителни доларови кредитни експозиции (в сравнение например с Бразилия, Турция и други развиващи се икономики). В икономики, където доларът не е национална валута, а фирмите и домакинствата нямат приходи и доходи в тази валута, но имат задължения деноминирани в нея, поскъпването на американския долар ще ги изложи едновременно на валутен и лихвен шок", обясни Христов. Според него ние по-скоро можем да получим позитивния ефект от политиката на Фед. Поскъпването на долара означава обезценяване на еврото, което до някаква степен ще внася инфлация в еврозоната, в това число и в нашата икономика, където още изпитваме дефлационен натиск. Така че българската икономика следва да бъде повлияна положително от възходящия бизнес и лихвен цикъл в САЩ, смята Христов.

Христов посочи, че при приемането на Наредба №21 БНБ предвижда да прилага размера на лихвата по депозитното улеснение на ЕЦБ, а не да има право да решава каква ще бъде лихвата. „Концепцията на тази промяна е основана на философията на паричната политика в България. БНБ провежда пасивна парична политика, основана на фиксиран курс на лева към еврото в рамките на режима на паричен съвет. Това означава, че трябва механично да пренасяме в нашата икономика паричната политика на централната банка, емитираща валутата, към която сме фиксирали нашата валута, и която се явява резервна валута в нашия паричен режим. Това се реализира чрез трансмисията на лихвената политика на ЕЦБ към банковата система в България”, посочи подуправителят на БНБ. „Поради факта, че от средата на миналата година има отрицателни лихвени проценти върху свръхрезервите, които банките поддържат в ЕЦБ, тази част от паричната политика в еврозоната трябва да я пренесем в политиката на БНБ. Решението на Управителния съвет на БНБ е автоматично, без право на дискреция, да пренасяме лихвения процент по депозитното улеснение на ЕЦБ, когато той е отрицателен, като лихвен процент по свръхрезервите на банките”, уточни подуправителят. Според него, този въпрос е стоял пред всички централни банки, които са имали подобна на нашата парична политика, основана на фиксиран валутен курс към еврото. „Различието в нашия подход е, че БНБ директно прилага нивото на депозитното улеснение на ЕЦБ, докато Датската и Швейцарската централни банки например имат по-отрицателни лихви. Той обясни, че целта на Наредба №21 е да се пренесат монетарните условия от еврозоната в България, имайки предвид това, че имаме фиксиран курс и паричен съвет. "Вторичният ефект е за търговските банки, които сами трябва да преценят как да ребалансират активите си", уточни той.

✓ **Списание Ozy: 10 000 гръцки фирми са се преместили в България**

Казват, че приятелството се доказва в трудни времена. Напоследък Гърция може да се чувства малко самотна – откакто страната банкрутира преди 7 години, останалата част от Европа се опитва да се дистанцира.

Освен шепа британски туристи всеки друг се прави, че страната не съществува. Всеки освен България, коментира електронното списание Ozy.

Малката страна съвсем не е добрият самарянин на Балканите. По-скоро Гърция е прехвърлила малко съкровище в съседката си, коментира изданието.

От 2009 година насам около 10 хиляди гръцки компании са се преместили в България. Големи гръцки компании в много сектори сега се стичат към новата обетована земя. България дава на Гърция „възможност да оцелее, тъй като икономиката на страната е ориентирана към износа“, казва банкерът Румен Гълъбинов.

[Вестник Монитор](#)

✓ **Въвеждат данъка върху транзакциите през 2016 г.**

10 държави от еврозоната се споразумяха частично за данъка върху финансовите транзакции и се очаква да постигнат пълно съгласие за въвеждането му до средата на 2016 г., съобщава Reuters.

Преговорите по данъка върху финансовите сделки продължават вече около 5 години. Налогът цели да възстанови част от парите, използвани за подкрепа на банковия сектор, като ограничаването на спекулативната търговия и използването на подобни данъци вече бяха въведени в няколко държави в Европейския съюз (ЕС).

Застъпниците на мярката, която се подкрепя сериозно от Франция, твърдят, че това ще принуди банките и другите финансови компании да дават своя справедлив принос към държавната хазна. Друг мотив е да се обезкуражи спекулативната търговия, която не е свързана с реалната икономика.

През септември министрите на общо 11 държави - Германия, Франция, Италия, Австрия, Белгия, Естония, Гърция, Португалия, Словакия, Словения и Испания, обявиха, че са постигнали напредък по преговорите и очакват политическото споразумение да е факт през декември. Във вторник обаче Естония не беше сред подписалите изявлението, одобрено от останалите държави.

Преди 3 месеца Берлин поиска данъкът върху финансовите транзакции да важи за целия ЕС.

[Вестник Сега](#)

✓ **Е-свидетелство за съдимост - само с е-подпис**

Електронно свидетелство за съдимост вече може да се плаща директно през сайта на Министерството на правосъдието с дебитна или кредитна карта, похвалиха се от пресцентъра му. Въпреки че целта е да се улесни процедурата, а гражданите да спестят време, допълнителни такси за банков превод и физическо посещение, новата екстра ще важи само за притежателите на електронен подпис.

Сега свидетелство се вади в бюрата "Съдимост" на районните съдилища срещу такса от 5 лв., върху която банката взема и преводна такса - често съизмерима или надвишаваща таксата за услугата. При издаването на е-свидетелството веднага след заплащането чрез дебитна или кредитна карта услугата ще се заверява като платена и ще се задейства процесът по нейното предоставяне. Таксата за превод ще се премахне изцяло и така гражданите ще плащат само 3 лв.

Проблемът е, че много малък процент хора имат електронен подпис. В момента той струва 38 лв. за година.

РЕГИСТЪР

Централният регистър на особените залози също ще стане изцяло електронен, предвижда проект на министерството. С промените се регламентира изцяло ново регистърно производство, така че заявления да могат да се подават денонощно без почивен ден.

✓ **Проекти за 1 млрд. евро още не са ни изплатени от ЕК**

Проекти за 1 милиард евро все още не са изплатени на България от Брюксел по програмите от изтичащия финансов период до края на годината. Това съобщи еврокомисарят по въпросите на регионалната политика Корина Крецу пред БНР. Тя обясни, че парите няма да се загубят, защото част от финансирането на големите инфраструктурни проекти като магистралите ще бъде прехвърлено от бюджета на новата финансова рамка за 2014-2020 година. Българският темп на усвояване на еврофондовете е около 83%, което все още е под средното равнище за ЕС, каза още Крецу.

"Твърде рано е да се направи оценка. Ние приемаме документи за направени разходи по проекти до 31-ви декември. Мога да ви кажа, че за финансовия период 2007-2013 все още 1 милиард евро остават да бъдат предявени като плащане. Както казах, срокът е до края на тази година, но искане за възстановяване на средства могат да се подават до Комисията и през 2016-та. Позволихме тази гъвкавост за страните, които не успяват да усвоят всички фондове. Българските власти предложиха списък с програмите, които не могат да бъдат приключени през декември и те ще получат пари от новия бюджетен период 2014-2020. Става дума за големи инфраструктурни проекти като магистрала. Ако това не беше направено, не само, че проектите щяха да останат недовършени, но големи суми пари трябваше да се върнат по сметките на Еврокомисията", заяви Корина Крецу.

✓ **Фирмите посрещат Нова година с оптимистични нагласи**

Нагласите на бизнеса за началото на новата година са оптимистични, показва традиционното проучване на "Менпауър" за първото тримесечие на 2016 г. И в петте региона, които са включени в изследването, очакванията за наемане на нови хора са с положителен знак. Най-силно е изразена тази тенденция в Русе, където нетната прогноза за заетост - разликата между работодателите, които планират да наемат нови хора, и тези, които ще съкращават, е оценена на 16%. В Пловдив са много близо с 15%. Варна и Бургас се различават значително - докато в първия регион очакванията са за динамично начало на годината с 13% прогноза за заетост, в Бургас нагласите са само 5%. В София очакванията за наемане на нови служители също са положителни - 9%. Най-голямо търсене се очертава в производство, хотелиерство, ресторантьорство.

✓ **Аутсорсингът "върти" 1 милиард евро годишно у нас**

Изнесените услуги и ИТ секторът могат да открият нови 45 000 работни места до 2020 г.

България е водеща аутсорсинг дестинация в Европа, а ИТ фирмите все по-често поглеждат към страната ни в търсене на добри специалисти. Нещо повече - в идните 5 години бизнесът може да разкрие нови 45 000 работни места. "Единственото, което ни пречи, е, че няма кадри", каза президентът Росен Плевнелиев, който вчера участва във форум, посветен на иновациите. Затова страната ни спешно трябва да заложи на образованието.

Интересът към България не е изненада - през есента страната ни победи в конкурса European Outsourcing Awards 2015 (Европейските аутсорсинг награди). Страната ни бе номинирана като едно от трите най-добри места за изнасяне на услуги и производства в света. Конкуренти бяха Латвия и Южна Африка. Проучване на Cushman & Wakefield от началото на годината пък показва, че страната ни е сред топ дестинациите заради кадрите, езиковите познания, ниските разходи. Везните се накланят в наша полза и заради членството на страната в ЕС.

"Годишният оборот на аутсорсинг индустрията е 1 млрд. евро. Очакваме тази цифра да се удвои до 2020 г.", заяви Плевнелиев. По думите му за последните 10 години приходите на българските ИТ компании са отбелязали растеж от 600%. А данните показват, че в края на 2014 г. над 33 000 специалисти работят в 180 аутсорсинг компании в България. Повисоките заплати и гъвкавото работно време привличат все повече хора.

"Работните места в ИТ сектора преди 10 години бяха 5000, сега са 17 000 и продължават да растат", даде за пример президентът. Броят на хората, които се наемат в ИТ сектора, се увеличава с 10% на година. Ние сме регионален център за развитие на информационни технологии, отбеляза президентът. В аутсорсинга ситуацията била сходна. Само в Пловдив в последните три години са били разкрити нови 3500 работни места. Сега фирмите поглеждат не само към града и към столицата, но и към Варна и Бургас, където също има добри възможности за развиване на бизнес и наемане на хора.

За изобретенията и нововъведенията трябва да има данъчни стимули, а бюрокрацията трябва да бъде облекчена, смята държавният глава. "Много инвеститори дойдоха в България и следят внимателно предприемаческата среда и какво се случва в страната", каза той. В последните две години страната ни стана притегателен център и за автомобилната индустрия. "Над 25 фабрики оперират в страната, това са над 25 000 заети", поясни той. Във всеки 8 от 10 автомобила в Европа има някаква част, произведена в България.

КОНТРА

На фона на обявените за приоритет от правителството газови връзки със съседните страни, вчера президентът Плевнелиев заяви, че бъдещето не е на интерконекторите. "Бъдещето не минава през тръбите за газ. Бъдещето е в таланта на една нация, в стратегическото мислене", заяви държавният глава. Според него приоритетът трябва да е насочен към образованието, което да е адаптивно и иновативно.

✓ **1/4 от плащанията вече са електронни**

Онлайн разплащанията у нас са се увеличили с 40% през миналата година и вече са около 25% от всички плащания у нас. Това показва проучване на Ноема, направено по поръчка на Visa Европа.

По данни на НСИ през 2014 г. 17% от българите са използвали каналите за онлайн покупки на стоки или услуги. Месечните данни на националната статистика напоследък показват двуцифрени ръстове на онлайн покупките спрямо миналата година. Все още обаче най-голям брой от ползвателите на подобни услуги предпочитат наложението платеж като начин на плащане - около 40% от активно пазаруващите електронно. Около 18% предпочитат да платят през касите на компании за кешови плащания. Други 18% пазаруват онлайн с дебитната си карта. На банков превод залагат 5% от

българите, купувачи стоки и услуги електронно. Най-малък брой от пазаруващите по интернет използват кредитна карта - 4%.

60% от пазаруващите онлайн купуват дрехи и обувки, 40% - техника, а 39% резервират ваканциите си през интернет. В същото време резервациите за почивка са и категорията, която най-голям процент от сънародниците ни - 24 на сто, заявяват, че извършват единствено онлайн. 1/3 от запитаните признават, че пазаруват онлайн няколко пъти месечно. Няколко пъти седмично онлайн покупки извършват 8% от запитаните, а едва 1% пазаруват по интернет всеки ден.

Най-често българите пазаруват в различни родни сайтове - около 45% от запитаните. На второ място сред предпочитаните у нас сайтове за пазаруване са големите чуждестранни търговци, след които се нареждат и сайтовете за групово пазаруване. Сред най-важните критерии при избора на сайтове за онлайн пазаруване 63% от българите посочват безплатната доставка.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Чакаме 1,250 млн. чужди туристи за празниците

1,250 млн. чуждестранни туристи се очакват за коледните и новогодишните празници у нас, заяви председателят на Института за анализи и оценки в туризма Румен Драганов пред "Фокус". По думите му, най-предпочитан е курортът Боровец, тъй като е близко до София и разполага с високи писти, където снегът е гарантиран, следван от Банско, който придоби световна известност със състезанията за Световните купи. „За Коледа туристите предпочитат СПА и планинските курорти", каза още Румен Драганов.

„Българите предпочитат балнео, СПА и уелнес. Това са дестинации, които са свързани с Велинград, Хисаря, Кюстендил, Сандански, Поморие и също така, разбира се, планинските курортни, които току-що споменахме, тъй като те концентрират интерес не само към онези хотели, които предлагат балнео, СПА и уелнес, но и много други туристически атракции, освен ските и сноуборда. Там има много заведения, много места за развлечения, където туристите могат да прекарат времето си и разбира се, трябва да отчитаме, че Коледа е един семеен празник, свързан с посещение при близки, роднини и приятели, докато Нова година е повече към корпоративните видове празници, тъй като хората се събират с колеги и вече в много случаи фирми вземат цели къщи за гости или повече стаи в хотели", коментира Румен Драганов.

Той допълни, че най-предпочитана за почивки в чужбина е Гърция заради новата магистрала „Струма", следвана от Испания и Италия. Според експерта падането на еврото трябва да се използва за увеличаването на приходите в държавата.

[investor.bg](#)

✓ Обемът на парите в обращение расте над два пъти за 10 години

В края на септември 2015 г. размерът на банкнотите и монетите, които се намират извън касите на БНБ, е рекордно висок

В края на септември 2015 г. обемът на парите в обращение е рекордно висок, като за последните 10 години нараства над два пъти, а само за последните 5 – с 50%. Това показват изчисленията на Investor.bg на база емисионно-касовата дейност на Българска народна банка (БНБ).

Към 30 септември 2015 г. банкнотите и монетите, които се намират извън касите на БНБ, растат с 5,55% на тримесечна и 11,6% на годишна база до 11,852 млрд. лв. Това е нов рекорд, след като в края на 2014 г. парите в обращение бяха за 11,587 млрд. лв.

За период от 10 години парите в обращение нарастват над два пъти, след като към септември 2005 г. техният обем бе за 5,612 млрд. лв.

За период от 5 години пък общият размер на банкнотите в обращение е нагоре с 50,31%. За сравнение – към 30 септември 2010 г. обемът им възлизаше на 7,885 млрд. лв.

Тенденцията за покачване на парите в обращение и търсенето им отбеляза и подуправителят на БНБ, ръководещ управление "Емисионно" Калин Христов в интервюто си за Investor.bg.

През третото тримесечие на 2015 г. парите в обращение бележат най-голямо увеличение през юли – от 3,82%. БНБ отдава това на по-активното търсене на налични пари от икономическите субекти и от населението във връзка с летния туристически сезон.

В края на септември в обращение са 390 млн. броя банкноти, които са с 14,5 млн. броя, или с 3,85%, повече в сравнение с края на юни 2015 г. За същия период общата им стойност расте с 5,6%, или с 61,5 млн. лв., до 11,606 млрд. лв.

Спрямо септември 2014 г. общият брой на банкнотите в обращение се увеличава с 25,4 млн. броя (6,96%), а стойността им - с 1,211 млрд. лв. В абсолютно изражение става дума за 11,65% годишен ръст, сочи статистиката на БНБ.

В края на септември 2015 г. най-голяма обща номинална стойност в паричното обращение в размер на 4,314 млрд. лв. имат банкнотите от 50 лв., което им отрежда и най-големия дял в структурата по стойност на банкнотите в обращение, а именно – 37,17%. С най-малък дял от 0,76% е стойността на банкнотите от 2 лв.

С най-голям дял от 31,22% в броя на банкнотите в обращение пък в края на третото тримесечие е купюрата от 20 лв., като в края на отчетния период в обращение са 121,7 млн. броя банкноти от тази купюра.

Към 30 септември 2015 г. общата стойност на разменните монети в обращение е 240,1 млн. лв., като е по-голяма с 3,3% на тримесечна и 9,4% на годишна база. В обращение са 1,89 млрд. броя разменни монети. Техният брой е с 52,2 млн. повече в сравнение с края на второто тримесечие и със 155,3 млн. повече спрямо третото тримесечие на 2014 г.

Продължава дългосрочната тенденция към постоянно нарастване на годишна база на общия брой разменни монети в обращение, в основата на което е постоянното нарастване на монетите с нисък номинал. За едногодишен период броят на монетите от 1 и 2 ст. се е увеличил, съответно – 9,07% и 10%, посочва БНБ.

Монетата от 1 лев също запазва високия си годишен темп на растеж през последните години, като към края на септември 2015 г. спрямо края на септември 2014 г. броят ѝ в обращение нараства с 10,44%. По-висок е и темпът на нарастване на монетите от 50 ст. – 9,32% годишен прираст към края на септември 2015 г. При останалите номинали нарастването на годишна база е в границите от 7,23% за монетите от 10 ст. до 8,16% при монетите от 5 ст.

„За едногодишен период промените в структурата на монетите в обращение по брой като цяло следват своите дългосрочни тенденции, характеризиращи се с намаление на дела на монетите с високи номинали и увеличение на тези с по-ниски. Изключение от тази тенденция се наблюдава при разменните монети от 1 лев, чийто годишен темп на нарастване се запазва висок през последните години“, отбелязват още от централната банка.

В края на септември 2015 г. най-голяма обща номинална стойност в паричното обращение в размер на 107,9 млн. лв. имат монетите от 1 лев, което им отрежда и най-големия дял в структурата по стойност на монетите в обращение от 44,92%.

С най-малък дял от 2,39% е стойността на монетите от 1 ст., но тя е с най-голям дял в общия брой на монетите, а именно – от 30,32%. С най-малък дял от 4,87% е броят на монетите от 50 ст.

В статистиката за четвъртото тримесечие на 2015 г. трябва да влезе и монетата от 2 лв., която влезе в обращение на 7 декември. Поради това и засиленото търсене на пари в брой заради коледните и новогодишните празници може да се очаква, че през последните три месеца на годината парите в обращение ще растат.

За периода юли-септември 2015 г. в Националния център за анализ (НЦА) на БНБ са задържани общо 223 броя неистински български банкноти, циркулирали в паричното обращение. От тях най-голям е броят на банкнотите от 20 лв. (134 броя), следвани от тези с номинал 50 лв. (49 броя), от 10 лв. (38 броя) и от 2 лв. (2 броя).

През третото тримесечие НЦА на БНБ задържа общо 189 броя неистински български разменни монети, от които 124 броя от 50 ст. и 65 броя от 1 лв.

Освен това през периода централната банка е задържала общо 2 334 неистински чуждестранни банкноти. 1098 броя от тях са евро, 378 са щатски долари, а останалите 858 броя - банкноти от други чуждестранни валути.

От общия брой проверени за истинност и годност банкноти през периода юли-септември 2015 г., като негодни за последващо използване в паричното обращение са отделени 17,4 млн. броя банкноти. Те са с 1 млн. по-малко в сравнение с данните за отделените негодни банкноти през второто тримесечие на 2015 г., но и с 5 млн. повече на годишна база.

През третото тримесечие при обработката на разменни монети в БНБ като негодни са отделени 343,7 хил. Спрямо същия период на предходната година те се увеличават с 94,2 хил. бр. и с 4,1 хил. в сравнение с отделените през второто тримесечие.